

Dosarul nr.2r-263/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Iu. Potînga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, Iu.Cotruță, V. Mihaila)

DECIZIE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Ion Voloh,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/142 împotriva lui Ion Voloh cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel înaintată de Ion Voloh, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a ț ă:

La 10 martie 2020, Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/142 (în continuare ACC nr.55/142) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Voloh, solicitând încasarea datoriei în mărime de 24807,59 de lei și a cheltuielilor de judecată, concretizate ulterior, după cum urmează: taxa de stat în sumă de 744,23 de lei și cheltuielile de citare publică a pârâtului în sumă de 210,00 de lei

Prin hotărârea din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de ACC nr.55/142 și s-a încasat de la Ion Voloh în beneficiul ACC nr.55/142 datoria pentru consumul serviciilor locativ-comunale (consumul de energie termică) pentru perioada ianuarie 2012-decembrie 2019 la locul de consum: ap.205 din str. Grenoble, bl.257, mun.Chișinău, în sumă totală de 24807,59 de lei; s-a încasat de la Ion Voloh în beneficiul ACC nr.55/142 cheltuielile de judecată alcătuite din taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii în mărime de 744,23 de lei și costuri privind citarea publică a pârâtului în mărime de 210,00 de lei, iar în total suma de 954,23 de lei.

La 27 ianuarie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.44), Ion Voloh a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, exprimând dezacordul cu hotărârea contestată.

Prin încheierea din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel înaintată de Ion Voloh împotriva hotărârii din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost declarat în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 05 martie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.56), Ion Voloh a depus cerere recurs împotriva încheierii din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu transmiterea spre examinare a apelului declarat împotriva hotărârii din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului s-a invocat că, a fost determinat incorect faptul că apelul a fost declarat tardiv, deoarece hotărârea a fost contestată cu apel la 27 ianuarie 2021 cu respectarea termenului indicat la art. 403 alin.(2) Cod civil.

Totodată, a menționat că, hotărârea primei instanțe din 21 decembrie 2020 nu i-a fost înmănată la data de 21 decembrie 2020, deși, s-a prezentat la ședința de judecată la data și ora indicată în citație, însă greșierul nu a acceptat intrarea sa în sala de judecată și la solicitarea de a-i fi prezentat un exemplar al hotărârii, i-a fost refuzat.

Recurentul a precizat că, hotărârea i-a fost expediată prin intermediul poștei la 28 decembrie 2020, conform registrului de corespondență al oficiului poștal, însă din motiv că nu mai locuiește la adresa indicată, a fost restituită instanței ca fiind nerecepționată. Hotărârea primei instanțe a fost publicată pe portalul instanței în data de 29 decembrie 2020.

La 27 ianuarie 2021 a depus o cerere în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Centru de a-i fi eliberată o copie de hotărâre, pentru a lua cunoștință de aceasta și a formula o cerere de apel, însă până la 05 martie 2021 un răspuns la solicitarea sa nu a parvenit.

Recurentul a opinat că, instanța de apel a aplicat pur formal prevederile legale ce guvernează procedura de emitere și contestare a actelor, fără a da aprecierea cuvenită caracterul și efectelor actelor. Or, cu referire la registrul poștal, termenul de declarare a apelului este 27 ianuarie 2021, când și a depus cererea de apel.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului la 02 aprilie 2021, conform scrisorii de însoțire (f.d.62) și a fost recepționat la 08 aprilie 2021, conform avizului de recepție (f.d.64).

La 30 aprilie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.66), ACC nr. 55/142 a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoare respingerii recursului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 25 februarie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 05 martie 2021, ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Ion Voloh și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ACC nr. 55/142 împotriva lui Ion Voloh

cu privire la încasarea sumelor bănești, a fost pronunțat la 21 decembrie 2020 (f.d.39).

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 Cod de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel înaintate de către Ion Voloh împotriva hotărârii din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, din motivele ce succed.

Colegiul învederează că, art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În continuare, Colegiul iterează că, cererea de apel împotriva hotărârii din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de către Ion Voloh la data de 27 ianuarie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.44).

Prin încheierea din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel înaintată de Ion Voloh împotriva hotărârii din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost declarat în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen (f.d.50-52).

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, Colegiul reiterează că, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 21 decembrie 2020 (f.d.39), însă cererea de apel a fost depusă de către Ion Voloh la data de 27 ianuarie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.44).

Concomitent, Colegiul notează că, deși, pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești din 21 decembrie 2020 s-a realizat în lipsa pârâtului, ultimului i-a fost

expediată în virtutea art. 236 alin.(4) Cod de procedură civilă, copia dispozitivului hotărârii pronunțate.

Aici este de menționat că, deși, copia dispozitivului hotărârii judecătorești a fost expediată pârâtului la adresa din mun.Chișinău, str. XXXXX ap.99 (f.d.40), totuși, corespondența a fost restituită primei instanțe la 12 ianuarie 2021 cu mențiunea „nereclamat” (f.d.41-42). Or, aceasta este adresa indicată în cererea de apel de către apelant (f.d.45), deși, în recursul declarat a menționat că, nu a recepționat hotărârea primei instanțe, deoarece nu mai locuiește la adresa indicată.

Totodată, Colegiul precizează că, cererea de apel a fost depusă ulterior expedierii de către prima instanță a dispozitivului hotărârii judecătorești, însă apelantul a reflectat aceeași adresă. Or, neridicarea corespondenței este omisiunea pârâtului/recurent, ceea ce denotă că pârâtul a avut posibilitatea de a contesta hotărârea primei instanței în interiorul termenului stabilit de legiuitor. De altfel, recurentul nu a invocat anumite argumente ce l-a împiedicat de a ridica corespondența adresată lui.

Astfel, prima instanță și-a onorat obligația de a comunica actul judecătoresc pârâtului, însă nerecepționarea acestui de către apelant nu poate fi pusă pe seama instanței, în situația în care în apelul înregistrat ulterior indică aceeași adresă la care i-a fost expedit dispozitivul hotărârii judecătorești.

Cu referire la argumentul recurentului precum că termenul de înaintare a cererii de apel a expirat la 27 ianuarie 2021 când și a depus-o, Colegiul notează că, în virtutea art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Având în vedere că dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 21 decembrie 2020, termenul de contestare a început a curge în temeiul art. 111 alin.(3) Cod de procedură civilă, din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești.

Mai mult, însuși recurentul a pretins în recursul declarat că, în data de 21 decembrie 2020 a fost prezent în incinta Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, însă greșierul nu a acceptat intrarea sa în sala de judecată, precum și a solicitat eliberarea unei copii de hotărâri, însă i s-a refuzat.

De altfel, recurentul indică despre publicarea hotărârii primei instanțe pe portalul instanței la 29 decembrie 2020, care, la fel, constituie o sursă de informare despre hotărârea instanței emisă pe marginea litigiului.

În această ordine de idei, Colegiul relevă că, aceste circumstanțe suplimentar confirmă că apelantul recurentul a avut posibilitatea de a declara apelul în interiorul termenului stabilit de legiuitor.

Cu referire la alegația precum că prin declararea apelului la 27 ianuarie 2021 a respectat termenul prevăzut de art. 403 alin.(2) Cod civil, Colegiul menționează că, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege, având la baza prevederile pertinente din Codul de Procedură Civilă.

În conformitate cu art. 362 alin. (3) Cod de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

La caz, Colegiul precizează că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care apelantul ar fi

formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a apelantului și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de apel.

Drept urmare, instanța de apel justificat a reținut că apelantul nu a solicitat și repunerea în termenul pentru declarare apelului în temeiul art. 116 Cod de procedură civilă.

Totodată, în recursul declarat, recurentul face referire la anumite mențiuni în registrul de primire a corespondenței al oficiului poștal în ceea ce vizează corespondența din 28 decembrie 2020, deși, un astfel de înscris nu a fost anexat la cererea de recurs.

Concomitent, Colegiul învederează că, apelantul/recurentul a avut termen pentru a depune cerere de apel în interiorul termenul de 30 de zile de la data pronunțării. Or, legiuitorul acordă posibilitatea apelanților de a înregistra inițial o cerere de apel, care poate fi suplimentată ulterior în virtutea art. 365 alin. (1¹) Cod de procedură civilă.

În context, Colegiul relevă că, la expedierea apelului prin intermediul poștei electronice, în data de 27 ianuarie 2021, apelantul/recurent nu și-a realizat dreptul de a solicita repunerea în termen pentru declararea apelului, având în vedere că termenul de declarare a apelului în corespundere cu art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, care, la caz, a fost pronunțat la 21 decembrie 2020.

La fel, Colegiul apreciază ca fiind nejustificată alegația recurentului precum că în data de 27 ianuarie 2021 a depus o cerere în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, de a-i fi eliberată o copie a hotărârii judecătorești din 21 decembrie 2020 pentru a formula o cerere de apel, or, la materialele cauzei lipsește un astfel de înscris, iar la data respectivă a fost depusă doar cererea de apel (f.d.44-46). De altfel, nici textul mesajului parvenit prin poșta electronică nu conține o solicitare formulată în sensul pretins.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Colegiul accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Colegiul reliefă că, deși, recurentul contestă încheierea din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, din alegațiile invocate de recurent nu se disting anumite încălcări sau interpretări/aplicări eronate ale normelor de drept procedural în sensul pretins care ar putea determina casarea încheierii contestate.

În corolar, în lipsa unor încălcări de ordin procedural sau de altă natură, care ar determina casarea încheierii contestate, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia

instanței de apel privind restituirea apelului ca fiind declarat în afara termenului legal, or, apelantul nu a solicitat repunerea în termen la depunerii cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevant și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul al un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Adițional, Colegiul învederează că, nu poate fi pretinsă nerespectarea de către instanța de apel a prevederilor legale, în situația în care apelantul/recurentul a ignorat atât obligațiile, cât și drepturile sale procedurale.

Mai mult, apelatul/recurentul nu a fost lipsit de posibilitatea de a beneficia de pârghiile legale întru realizarea dreptului la o cale de atac eficientă, în situația în care însuși apelantul/recurentul nu a solicitat repunerea în termen pentru declararea apelului.

De altfel, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În virtutea art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Ion Voloh.

Se menține încheierea din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/142 împotriva lui Ion Voloh cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat